

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedüs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Öslakók állampolgársága

Bizony már éppen ideje volna annak, ha véglegesen rendeznék az állampolgárság problémát. Ezren és ezren élnek Romániában, akik még ma is csak megtört vendégek és akik soha egy pillanatra sincsenek biztonságban, mert bekövetkezhetik egy-egy váratlan revízió és akkor egyik napról a másikra kell elhagyniuk a már megalapított családi tűzhelyet, vándorbotot kell venniük a kezükbe és elindulni az idegenbe. Ezek azok a szerencsétlen emberek, akik a mai jog szerint nem román állampolgárok ugyan, de legnagyobb részük ezen a területen született, foglalkozása, hivatása és családi vonatkozása, valamennyit eltérhetetlen szálakkal fűzi ide. Nem lehetnek román állampolgárok, mert az első állampolgársági törvény formalitásait nem tudták beigazolni.

Most már elkészült az állampolgársági törvény revíziója és ősszel kerül a parlament elé. Ezek és ezek várnak erre a törvényre és azt remélik, hogy bizonytalan helyzetük megszűnjön és végre olyan szerencsés körülmények közé kerülhetnek, hogy a többi lakosokkal egyenlő jogú állampolgárnak vallhatják magukat.

Annak idején egészen természetesen a nagy változás belenyúlt, és pedig a legmélyebben, mindenkinek egyéni és családi életébe. Familiák szakadtak ketté és ősrégi itteni lakosok illetősége rendült meg. Vannak családok, ahol az apa és a fiu más-más ország polgára, ahol az egyik testvér a másiktól az állampolgársági jog szigorú határvonala választja el. Ezek a családok egymással csak nehézkés módon és igen súlyos formalitások mellett tudnak érintkezni. Az első zavaros időkben nem volt mindenki tisztában a nagy változás jelentőségével, elhanyagolta az állampolgárság megszerzését és egyetlen jelentkezés elmulasztásával egész életére kiható súlyos következményeknek tette ki magát.

E bajok megszüntetését célozza remélhetőleg az új állampolgársági törvény, amely igazságos fog szolgáltatni

mindenki számára. Első sorban a községi illetőség súlyos problémáját oldja meg és nem fogja többé azt kívánni, hogy az itteni öslakó beigazolja, hogy 1914—1918 között is állandóan ezen a területen lakott.

Nem is lehet erre a szigorú és formalisztikus álláspontra helyezkedni, mert hiszen tudott dolog, hogy éppen ebben a kritikus időszakban dult a világháború, amelynek földrendése a szélrózsa minden irányában szórta szét az ös-

lakókat. Vissza fog térni az eddigi hírek szerint, az új törvény a kisebbségi egyezmény rendelkezéseivel és arra az álláspontra fog helyezkedni, hogy mindenki állampolgár, aki az új határok megállapítása alkalmával itt lakott — és román állampolgár akar maradni.

Ha igaz az a hír, amely az állampolgársági törvény revíziójának tervezetéről eddig kiszivárgott, a hontalan romániai lakosok 90 százaléka jut egyszerre teljes jogú állampolgársághoz. Különösen fontos ez éppen itt a határszélén, ahol sok ezer ember él ve-

lünk együtt a legbizonytalanabb körülmények között, teljesen rendezetlen állampolgársági helyzetben. Ezek a félidegenek az elmúlt esztendő alatt is bebizonyították azt, hogy nem felforgató elemek, hanem szorgalmas, produktív munkások, akikre az országnak tényleg szüksége is van és akiket minden kétely nélkül fogadhat be állampolgárai közé. Nagyon sok izgalmat csillapít le, nagyon sok könnyet töröl le és nagyon sok keserűséget szüntet meg az új állampolgársági törvény, a melyet ezren és ezren esztendő óta sóvárogva várnak.

Ujabb szenzációs leleplezések az 1920 évi francia-magyar tárgyalásokról

A francia külügyminiszteriumban nem találják a jegyzéket

— Az Estilap eredeti távirata —

A francia és a magyar sajtó egy teljesen titokzatos diplomáciai akta foglalkoztatja, amit tegnapelőtt a budapesti Magyarság tett közzé. Ezt az aktát állítólag Paleologue francia helyettes külügyminiszter állította volna ki és adta volna át 1920-ban gróf Semsey párisi magyar ügyvivőnek, hogy juttassa el a magyar kormányhoz. — Paleologue ebben jelentékeny területi engedményeket ajánlott volna (még a trianoni békekötés előtt) Magyarországnak. A lapok szerint ennek az lett volna az előfeltétele, hogy Magyarország százezer embert állítson ki a lengyel hadsereg segítésére a szovjetek ellen, továbbá hogy detronizálja a Habsburgokat és demokratikus kormányrendszert vezessenek be. Az akkori Simonyi-Semadam-féle magyar kormány azonban nem is választott Paleologue jegyzékére, a szovjetet a lengyelek visszavették magyar segítség nélkül is és erre Magyarországnak el kellett fogadnia a trianoni békét.

PALEOLOGUE
NEM NYILATKOZIK ...

Párisból táviratozzák:

A magyar lapokban közölt 1920-as jegyzék a francia sajtó élénken foglalkoztatja. Paleologue volt francia külügyi államtitkár felkereste a Pesti Hirlap tudósítóját és nyilatkozatot kért az ismeretes ügyben. Paleologue kijelentette, hogy olvasta a magyar lapok közleményeit, amelyek a párisi sajtóban is megjelentek. — Régi elve azonban az, hogy semmiféle újságcikkekre nem válaszol.

Az Újság munkatársa, a francia külügyminiszterium illetékes te-

nyezőinél is érdeklődött. Itt semmi nyomát sem találják a híres jegyzéknek. — Valószínűtlennek tartják, hogy egy olyan magasran-

gu diplomata, mint Paleologue ilyen irást kiadott volna. A francia kormánynak sohasem volt ilyen ajánlata.

Borzalmas viharok Amerikában

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik:

Amerikában, Arkansasban és Missouriban hatalmas forgószél tombolt és rettenetes szökőár pusztított. Saint-Louisban tömérdek ember belezuhant a hirtelen megáradt vízbe. A forgószél sok járókelőt a levegőbe ragadott. Eddig 6 halottat és 300 életveszélyesen sebesülteket számoltak meg. Rengeteg ház ment tönkre; a telefonban és a közüzemekben a kár felbecsülhetetlen.

Koncentrált támadás az angol kormány ellen

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Az angol politika ellenzéki frontján közös támadásra készülnek Chamberlain ellen a balsiker miatt, amelyet szerintük a Népszövetségen a leszerelés következtében szenvedett. Mac Donald munkásvezér a legközelebbi munkás-kongresszuson támadni fogja a kormányt békeellenes politikájáért. Lloyd George a hónap végén támadást intéz a népszövetségi politika ellen, Clynes munkásvezér tegnap Manchesterben szenvedélyes támadást intézett a kormány ellen genii magatartása miatt.

Csak a jövő héten foglalkozik az állandó választmány Janovits pályázatával

Egry Gergely dr polgármester nyilatkozata

— Saját tudósítónktól —

Már itt van az október és a helyzet ma talán még zavarosabb, még vigasztalanabb, mint volt hetekkel ezelőtt, amikor először került szóba a nagyváradai színház bérbeadásának ügye. Talán egész Erdély területén Nagyvárad az egyedüli város, ahol a magyar színjátszás ilyen kínosan válságos helyzetbe sodródott. Ki a felelős ezért? — azt jelen pillanatban nem célunk elbírálni, mert az eredmény egyformán lesújtó lenne mindenkire, akinek a színház ügyéhez valamelyes köze is van. Egy tény: az, hogy a magyar színjátszásnak ebben a régi városban évről-évre nyomasztó bizonytalanságban él a magyar színház kultúra. És mély lehangoltság fog el bennünket akkor is, ha arra kell gondolnunk, hogy mi lesz azzal a néhány művészemberrel, aki egytől-egyig hirdetője volt a magyar művészetnek.

Ebben a nagy bizonytalanságban szinte döntő fordulatot várt az egész város publikuma Janovits Jenőnek, a kolozsvári Magyar Nemzeti Színház kiváló igazgatójának beadványától, amely tegnap érkezett meg a városházára. Sajnos, ez csak remény volt, amely már csaknem szertefoszlott, mert egyelőre a válság még jobban elodázódik. — Nem Janovits a hibás, ezt szintünk megállapítani, hiszen ő, mint beadványából kitűnik, menteni akarja azt, ami még menthető és minden körülmények között otthont akar teremteni Nagyváradon a félszázados ragyogó multra visszatekintő magyar színészeti körülmények, a véletlenek játszanak csak közre, hogy a városi tanács éppen most van annyira elfoglalva, hogy ideje sem jut arra, hogy ezt a már roppant kényes és felelősségteljes kérdést elintézzék. A polgármester és a tanács tagjai szintén érzik, a színházzal szemben való felelősségüket és igyekeznek is ezt a válságos helyzetet lehetőleg tisztázni. Legalább is erre lehet következtetni Egry Gergely dr polgármester szavaiból, akit az „Estilap“ munkatársa Janovits Jenő pályázatával kapcsolatosan megkérdezett. A polgármester a következőket mondotta:

— Janovits pályázatát megkaptuk, annak tartalmát ismerem és bár nem céltom egyik színigazgató mellett sem állást foglalni, minden reményem meg van rá, hogy a magyar színjátszás ügye rövid néhány napon belül teljesen tisztázódik. Most minden időmet le-

foglalja a nagytanács ülése, de a jövő hét első napjaink igyekezni fogok az állandó választmányt egybehívni és az első sorban is Janovits Jenő beadványával fog foglalkozni. Hiszem, hogy az állandó választmány meg fogja találni azt az utat, amelyen a magyar és a román kultúra

képviselői össze fogják egyeztetni érdekeiket.

— Az állandó választmány döntése után semmi akadálya sem lesz majd annak, hogy a magyar színház a román színházzal csaknem egy időben megkezdhesse kulturális feladatának teljesítését Nagyváradon.

Anglia nem bolygatja a háborus felelősség kérdését

Két ellentétes politikai felfogású lap egybehangzó véleménye

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Tegnap két olyan angol lap ír cikket a háborus vétkességéről, amelyek egyébként teljesen ellenté-

politikai felfogást vallanak: a „Daily Telegraph“ s a „Daily News“. A két lap egybehangzóan ezt írja:

— Az európai béke érdekében a vitát most nem lehet kielégítően eldönteni és így félre kell tenni jobb időkre. Azerban már most vissza kell utasítani azt a francia vádat, hogy Németország csak azért vetette a felszínre a háborus vétkesség problémáját, hogy ha ebben sikerülne a szövetségesektől koncessziókat kényszeríteni, — akkor kibújhasson reparációs kötelezettségének nagyrésze alól.

Mindkét lap hangsúlyozza, hogy ez az angol közvélemény a háborus vétkesség kérdésében. Minden angol politikai párt és politikus nemzetközi Treuga Dei-t kíván addig az időpontig, amíg pártatlan történetírók össze nem hordják

az anyagot és ki nem derül az, hogy

nem lehet szó egyetlen országról, vagy nép büntetéséről,

hanem együtt kell viselni a felelősséget.

HEYMAN SZINKÖR

Vasárnap d. e. 11 órakor

Rézbőrű gavallér

és

Malek a Varietében

Van már jegye? Siessen megváltani. Népszerű olcsó hely-
árak! A Miss Arizona és tár-
sulatához jegyek a Hegedüs
Hirlapirodában válthatók.

Mozgósínházak műsora

Heyman-szinkör

Ma utoljára
5, 7 és 9 órakor

ISTENEK,
EMBEREK, ÁLLATOK

Főszerepben:
Ellen Kürti és Mészáros Gyula,

azonkívül

Háztüznéző

Salamon Béla tréfája
Gál Piri, Galambos, Stoll,
Kornai és Madasné
felléptével

Jön

Hajóőrültek (Vizek lánya)

Jön

Apollo-mozgó

Pénteken utoljára
5, 7 és 9 órakor

Herceg és
kokott

Főszerepben:

Lucu Dorain és
Willy Fritsch

Szombaton

Leánybosszu

Izgalmas kalanddráma

ARIZONA

ARIZONA

ARIZONA

Október

1. 2. 3. 4-én

a Kath. Körben

Jegyek

a Hegedüs Hirlapirodában

MENDEL
RUHAÁRUHÁZ
Reg. Ferdinand 3.

Atmenell kabátok
Raglánok
Eszköpenyek
nagy választékban

Szent Ferenc kolostorát az olasz állam vissza adja az egyháznak

— Az Estilap eredeti távirata —

Rómából jelentik: Tavaly október másodikán volt tudvalevően hétszázadik évfordulója annak, hogy Szent Ferenc megszületett Assisiben. Világraszóló ünnepek voltak a kis olasz városban a katolikus egyház e legnagyobb szentjének emlékére és a tavaly október 2-től 1927 október 2-ig terjedő évet Szent-Ferenc évnek nevezik. Ez az év most lejár. Az olasz kormány ezen a napon visszaadja a Ferenc-rendnek az assisi történelmi nevezetességű kolostort, ahol Szent Ferenc hamvai nyugszanak. Ezt a kolostort még a múlt században az egyházi javak kisajátításáról szóló 1866. évi törvény alapján vette birtokba az olasz állam; most aztán Fedele kultuszállamtitkár ünnepélyesen visszaadja az egyháznak.

Eredeti angol és skót férfi, női ruha- és kabátszövetek, sclymek, vásznak, szőnyegek óriási választékban, rendkívül kedvezményes fizetési feltételek mellett csakis TEXTIL CENTRALA gyári lerakatban Bul. Regele. Ferdinand 18.

2151

NAPPAL | **FOTEL**
Új rendszerű összesukható fotel, mely éjjel ágynak használható
már 3300 leltől kapható
ART kártyosnál
Cosbuo (Szalárdi)-utca 9. szám
Rosenzweig-palota
EJZEL | 3883 | **ÁGY**

Miért nem tud kielégítően dolgozni Nagyvárad köztisztasági üzeme?

MÁSFÉLMILLIÓS BEVÉTEL, ÖTÖTFÉLMILLIÓS KIADÁS —
NYILATKOZIK EICHNER MÉRNÖK, AZ ÜZEM VEZETŐJE

Az „Estilap” egyik multheti számában egy nyílt levél alapján foglalkoztunk azokkal a tührethetetlen állapotokkal, amelyek a Anton Pan (Bajza)-utcán és annak környékén uralkodnak. A nyílt levélre először dr Major László tiszti főorvos adta meg a választ.

A főorvos azonnal kiszállott a helyszínére és személyes tapasztalatok után csaknem mindenben jogosnak találta a levélben felsorolt panaszokat. Ugyanakkor úgy a főorvos, mint az Estilap is kifejezte azt a véleményét, hogy

ezekért az állapotokért elsősorban a köztisztasági üzem a felelős.

A köztisztasági üzem válasza azonban, annak vezetőjének, Eichner Ernő mérnöknek betegsége miatt mindmáig késétt. Ma aztán Eichner mérnök újból megjelent hivatalában és munkatársunknak az ügygel kapcsolatosan az alábbi nyilatkozatot adta:

— Az a hely, ahol a szemét le van rakva, nem közforgalmi út, hanem a Páris-patak feltöltött medre. A feltöltést a mérnöki hivatal végeztette, jöhet ez a csatlakozó tulajdonosok dolga lett volna, hiszen a patakmeder középeig az ingatlan az övék lesz. Ide a városzabályozási terv szerint nincs is utca tervezve.

Tény az, hogy ezen a helyen piszok van.

Hogy honnan kerül ide a szemét? A környékbeli lakosoknak sokkal olcsóbb, ha a szeméket ide kihányják, mintha fuvaros vállalkozóval vitetnék ki valamelyik szeméttelérakó telepre.

Ezáltal saját maguknak okoznak egészségügyileg kelemetlen állapotot.

Erről a köztisztasági üzem nem tehet, az üzem nem nyomozó és büntető hatóság, mint az államrendőrség vagy a községi rendőrség, (amely utóbbinak azonban tényleg még rendőre sincs.)

— Tudja ezt nagyon jól dr Major főorvos ur is és éppen ezért csodálkozom azon a nyilatkozatán, amelyben mindenért a köztisztasági üzemet teszi felelőssé. Súlyos kijelentés részéről az, hogy a köztisztasági üzem nem felel meg rendeltetésének, éppen egy olyan esettel kapcsolatban, amelynél a köztisztasági üzem nem is intézkedhetik — lévén köztisztasági kihágásról szó, amikor is

a Politia Comunala hivatott intézkedni a Serviciul Sanitar feljelentése, átiorata vagy utasításai szerint, mert hiszen az ilyen esetekben éppen a Serv. sanitar időközi szemleeljárási ténykedésével kapcsolatban kell intézkedni. A köztisztasági szolgálatnak vannak bajai, ezt mi magunk is nagyon jól tudjuk,

de dolgozunk mindezek ellenére s Major főorvos ur kijelentését inkább oda módosítanám, hogy az üzem a rendelkezésére álló munkaeszközzel és felszerelésekkel elérhető feladatnak eleget tesz. 74 öreg, rosszul fizetett utcaseprővel (mert hiszen a költségvetésben takarékosagból csak 60 lej napszámért irányozhattam elő) és 19 primitív szemetes kocsival az összes utcák állandó takarítását, a szemét elszállítását és az öntözést minden vonalon teljesíteni, kicsit nehéz dolog. Csak egy egyszerű számadat:

a köztisztasági taxák évi összege 1.618.000 lej, a kiadások pedig a tüzzel-vassal leszorított költségvetés alapján 4 és fél millió.

Honnan fejlesszük a köztisztaságot? Hát erre nekem meg is van a tervem s ha úgy a községi ta-

nács, mint a város közönségének a támogatásával találkozom, akkor

a jövő évben már hiszem, hogy modern utcatisztító és szemétszállító eszközökkel fogunk dolgozni.

A köztisztasági üzem vezetője nyilatkozatának teljes terjedelmében annál nagyobb készséggel adunk helyet, mert hiszen Eichner mérnök maga is megerősíti úgy a nyíltlevél, mint a mi megállapításunkat is. Hogy a felelősség nem teljes mértékben őket terheli, azt utólag elismerjük, viszont ezt a kérdést azzal, hogy ki is felelős, tovább odáznai nem lehet. Tisztán kell tartani az utcákat és trágya és szemétdombot nyílt utcán egy percig sem lehet megőrnüni.

Amit a verebek csiripelnek

— Halló!
— Maga az? Halló? Honnan beszél?

— Videkről. Elutaztam egy kicsit. A melegét kiűgött a nyelvem és szégyeltem magam. Itt senki sem ismer, kedvemre lihegetek. Maga, hogy bírja a hőséget?

— Sok kölnivíz kell. Halló! Valószínűleg én is elutazom. Mondja az utazás elég kellemes?

— Nem mindenkinek. Együtt utaztam dr Bauer Bercivel a fogászati mély baritonnal. Nagyon panaszkodott, hogy a zenében csatlódnia kellett. Az ikrek egész nap próbálnak és éjjel két óra után gyönyörű duett műsorukat leéneklük. Bár a saját gyermekeiről van szó, már három hónapja nem aludt semmit. Pedig a kislálynak gyönyörű képzett szopránhangja van, a fiu meg elsőrendű tenorista már. A szólozsámoknál míg az egyik énekel, a másik a cucliból merít ihletet.

— Jóé, de mi köze ennek az utazáshoz?

— Berci ezt a kesergést előrebecsajította és én megértettem, hogy álmos. Ledűtötte a fejét a kupé bársonyára és megkért. Élesen költsem föl. Aztán elaludt. Egy negyedóra múlva Mezőtelegden felszállt egy kedves utas, aki a kupé folyosóján turnét rendezett az ismerősei számára. Kintől észreveszi az alvó Bercit, fölnyitja a kupé ajtaját és szegény, csalódott barátunkat elkezd bökdőzni. Bauer természetesen fölbred és azt hiszi, hogy Élesd. De a bájos utitárs azonnal megnyugtítja.

— Hogyan?
— Így: Bauer ur, ön utazik? Hová?

— És mit válaszolt erre Bauer?
— Ezt: Ugyebár uram, önt a gyermekeim birták meg, hogy ne hagyjon aludni?

— Szóval Bauer rosszul utazott. Rendben van. Hát maga?

— Én köszönöm jobban. A fülkébe beszállt egy család a Zichy-barlangnál. Nagyon színpadikus emberek voltak. A papa rögtön el kezdett enni vagdalt libamellet. De szerencsére az ablak nyitva volt és különben is a lánya: Veturia — egyetlen mosolyával mindent eliminált. Érdekes, hogy Veturiának hívták, holott Blum. És a haja vörös, ami a Blum családnál ősi hagyomány. Én még barna, vagy szőke, vagy fekete Blumot életemben sem láttam.

— De hogy lehet Veturia?
— Ez nekem is nagyon gyanus. Gyönyörű lány. Képzeld csak, a szeme izzó fekete és a haja vörös. De a szája még sokkal pirosabb. Szinte fekete. Sötét hiborszínű. Valami keveredés lehet... amit a neve is elárul.

— Nos mi történt? Halló!
— Mi történt? Mi történhetett? Tovább utaztak, mint én.

— Ez az egész?
— Nem éppen. Veturia tudomásra hozta, hogy ők a nyáron Monacóban voltak. És végigsétáltak az olasz Rivierán is. A Zichy-barlanghoz csupán a papa kedvéért jöttek, aki két napot itt akart tölteni. Ugye kérem, — kérdezte tőlem a mama: Monte-Carlo magyarul annyit jelent, hogy Nagy-Károly.

— És maga mit felelt?
— Szégyelem megmondani.
— Na halljuk!
— Azt válaszoltam: stimmt. Monte-Carlo magyarul Nagy-Károly, Nizza pedig: Szátmár.

— Halló! Menjen a...
— Nem! Még egy kicsit itt maradok.

Jön Jön
Najóloröltek (Vizek lánya)
Josef Schildkrauttal

A bolgár király nősül

— Az Estilap eredeti távirata —

Rómából jelentik: Boris bolgár király a jövő hetet Rómában fogja tölteni és ez alkalommal Mussolinit is meglátogatja.

A római lapok szerint a bolgár király a közép-európai útja után eljegyzi magát. A leendő bolgár királyné személyéről hallgatnak a lapok. Csak tényleg, a király hivatalosjellegű európai útja után közlik az eljegyzést a nyilvánossággal.

Miss Arizona és társulata a világhírű párisi miniatűr látványos színpadával a Kath. Körben október 1., 2., 3. és 4-én. Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában válthatók.

Keyman szinkör

Péntek 5, 7 és 9 órák: Istenek, Emberek, Állatok és Háztüznéző, Gál Piri, Galambos, Stoll, Kornai, Madasné.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órák: Hajótörtek, (A vizek lánya). Premier! — Főszerepben: Josef Schildkraut.

Vasárnap délelőtt 11 órák: Rézbőrű gavallér és Malek.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órák: Hajótörtek (A vizek lánya). Premier. Főszerepben: Josef Schildkraut.

Házhelyek

rendkívül olcsó árban és kedvező részletfizetési feltételek mellett kaphatók a Wilson Fűzes-utca folyótárában.

Hatóságilag engedélyezett házhelyek, villanyvilágítás, vízvezeték és csatornázott uttest mellett.

Ertekezni:

Topsál

Bul. Regele Ferdinand 14.

Gyermek- és női kabátokban nagy választék, olcsó árak 3631

Weber Modell-Áruház

Vlahuța (Szt. János)-utca 6. sz.

Endlizést

olcsón és kifogástalanul elkészítve csakis I. Vulcan (Nagy Sándor)-u. 11. ajtó 5. vállalnak

Sanatorium Maria-Grün bei Graz Steiermark

Gyógy- és vizgyógyintézet minden modern komforttal és orvosi berendezéssel. — Diétás, továbbá hízó- és fekvő-kurák. Csodaszép őszi és téli üdülőhely ideges és belsőbetegnek részére. Vezető-orvos: Dr. E. Süchl. Kérjen képes prospektust!

SPORT

NAC--Bihorul-CFR 3:0 (1:0)

— Barátságos mérkőzés —

Kis számú közönség nézte végig a NAC--Bihorul-CFR keddi találkozását, melynek fő érdekessége a Nacha visszatért Gábor fiúvérek, Csomag, Fellner és az új Beli, valamint a Bihorul CFR itthon időző katonai játékosok szereplése volt.

A játékban sok szín és elevenesség volt. Különösen áll ez a Nacha, amelynél főleg a taktikai fölényt láthattunk. Szép kombinációk tarkították a mérkőzést, mely a Nac fölénye ellenére, —

csak egy gólból jutott kifejezésre az első féldőben. A második féldő 30. percében Csomag szép korneréből fejele Beli a második gólt, majd 10 percre rá Gábor I. mintegy 30 méterről ideálisan leszorított lövéssel szerzi meg a harmadikat, mely egyúttal a szezon legszebb gólja volt.

A Nachól különösen a védelem hasznos munkája érdemel dicséretet. A csatársoron kissé meglátzott az összeszokatlanság.

Bihorul--Törekvés bajnoki mérkőzése

A Károly-pályán vasárnap d. u. 4 órák szembekerül egymással a Bihorul CFR és Törekvés, hogy bajnoki mérkőzésüket lejátszák. Ez a mérkőzés főleg azért érdekes, mert a NAC-nak a Bihorul fölélt aratott győzelmét a Törekvés-táborban úgy tekintik, mintha a Bihorul CFR. szándékosan hagyta volna magát megverni, hogy ezzel megtévessze a Törekvés játékosait, hogy azok vasárnap ne vegyék őket komoly ellenfél számba. Pedig ez óriási téve-

dés, annál is inkább, mert a Bihorul CFR. Berkes't és Rácot is szerepelteti vasárnap, hogy minél jobb eredményt biztosítson a Törekvés gólképtelen csatársorával szemben. A Törekvés komplett csatársorát szerepelteti és úgy halljuk, hogy a csatársora „új játékos”-sal indul harcba.

Az első csapatok bajnoki viadala előtt az I. b. csapatok mérik össze erejüket. Délelőtt 10 órák az ifjúsági csapatok mérkőznek.

Ströck Albi a cseh válogatott ellen is játszik

— Budapesti tudósítónk távirata —

Máriássy Lajos, a magyar professzionista szövetség kapitánya, nem várja meg a vasárnapi mérkőzéseket, hanem már a hét végén összeállítja azt a válogatott csapatot, mely október 9-én a Hungária-úti pályán játszik a cseh professzionista szövetség válogatottjával ellen.

A csapat gerincét az osztrákok ellen kitűnően szerepelt négy játékos, Fogl III., Bukovi, Kohut s Ströck adja, de természetesen bejutnak a válogatott csapatba olyan játékosok is, akik nem nyújtottak rendkívüli teljesítményt, de külföldön megállták a helyüket az osztrákokkal szemben. Ilyenek Fogl III., aki bátyja mellett a csehek ellen is biztos oszlopa lesz a védelemnek, Takács II és Hirtzer, az osztrákok ellen szere-

pelt csatársor két összekötője. Máriássy szövetségi kapitány csak új kapust, új szélső halfokat és új centercsatárt keres. A kapus posztjára Zsák, vagy Amsel beállítását várják. Ketőjük közül Amsel szerepeltetése valószínű, mert Zsák az utóbbi években már nem szívesen vállalja a válogatottság felelősségét.

Jobbhalt alighanem Pesovnik lesz, bár igen komoly riválisa Remmer, a Vasasok kitűnő fedezetjátékosa. A balhált posztja árva, ide Obitz pályázik a legtöbb eséllyel. A centercsatár — sajnos, Orth, még két hét múlva is képtelen lesz arra, hogy résztvegyen egy erősírámu válogatott mérkőzésén: — Konrád II, lesz, aki október 9-én olyan kondícióba kerül, hogy vállalhatja a csehek elleni játékot.

Amatőr--Egyetértés

bajnoki mérkőzés lesz a vasárnap szenzációja. A Rhédeykerthi pályán találkozik a két csapat és különösen az Amatőr csapata iránt nyilvánul meg az érdeklődés, mert hiszen hosszú szünet után most végre alkalom nyílik rá, hogy a kiváló sportszellemmel előkészített legifjabb váradí egyesület felelősségéről számot adhasson.

Az Egyetértés, bár a NAC-tól vereséget szenvedett, igen kemény ellenfél és így minden bizonnyal erős és elkeseredett küzdelemre van kilátás.

A n. é. közönség b. tudomására hozom, hogy az oradeai vasuti

nagyállomás éttermét

átvettem és azt régi nivójára emeltem.

Legjobban elkészített hideg és meleg ételek, valamint tisztán kezelt kitűnő italok a legolcsóbb polgári árakban állanak a közönség rendelkezésére.

Szíves pártfogási kér

NEAGU H. TRAIAN

a vasuti étterem új bérloje

Átköltözünk

a Turul-épületet sas-palotai helyiségébe

Árainkat mélyen leszállítottuk

Deutsch posztóáruház

Jelenlegi helyiség kiadó

3922

Ének

okt. 1-én

Zene

2-án

Tánc

3-án

Humor

4-én

a Kath. Körben Miss Arizona 10 tagú társulattal. — Népszerű olcsó helyőrák Páholy ulés 100, 20, zsölve 120, korszek 80, támlásszek 60, emeleti ulés 40, emeleten állóhely 25 lei

REGGELI POSTA

A PAPI ÁLDÁS

Menyasszonyok és vőlegények, szerelmesek és jegyesek, nagyon érdekes hírt közlök veletek. Nem lesz elég ezentúl az anyakönyvvezető hivatalos esketése, ahhoz, hogy boldogok legyetek, ahhoz, hogy a házasság érvényessé váljék, papi áldás is szükséges lesz. El kell mennetek a templomba, az oltár elé, ahol ünnepélyes aktus mellett rebegitek el a boldogító igent. Az egyik erdélyi bíróság már ki is mondta, hogy az a házasság is érvényes, amelyet pap előtt kötöttek meg, mert a román alkotmány elismeri a papi áldást. De ezenkívül is készül már az új törvény, amely kimondja, hogy a templomban kell megesküdni és az anyakönyvvezető legfeljebb csak beírja a hivatalos matrikulába a házasságot.

Kívánom nektek menyasszonyok és vőlegények, szerelmesek és jegyesek, hogy valóban szerencsét hozzon rátok a papi áldás. Boldogabb legyen a házasság, mint eddig, mert bizony, ha őszinte akarok lenni, hosszú idő óta a házasságok legnagyobb része nem nagyon barátkozott meg a házasság rózsaláncával.

Az újságok napról-napra tele vannak szenzációs családi drámákkal, amelyeknek alapja a rosszul sikerült házasság. Hát még azok az „apró kis néma tragédiák”, amelyeknek hősei szörny, szürke emberek, akik megtörve viselik el szomorú sorsukat a hétköznapi hangtalan és teizigált szenvedéseiben... Bizony, a csattanós és diszkrét házassági drámák szereplői legnagyobb részben olyan intenzíven, vagy éppen olyan mérsékelten rajongtak egymásért, mint ti, boldog szerelmesek és jegyesek, akik most készültök az oltár elé.

A világért sem állítom, hogy a rosszul sikerült házasságoknak eddig az volt a végétük, hogy nem pap előtt, hanem az anyakönyvvezető előtt kötötték meg. De természetesen olyan naiv sem vagyok, hogy vakon higgyek annak a fogadalomnak, amely ezentúl az Isten házában, az oltár előtt fog elhangzani.

Valahogy úgy érzem, hogy tényleg baj van a házassággal, mint intézménnyel, akár családjointézésnek, akár kánoni szentségnek fogjuk is fel. Nemcsak nálunk, hanem az egész világon. Sőt a kulturáltabb nyugaton még talán inkább, mint itt. A házasság, a családi élet alapja, a társas együttélés eleme problémává fejlődött. Ma már nemcsak szellemes és izgalmas társadalmi drámákat írunk róla, hanem komoly tudományos könyveket is. Keresik az új formát, a férfi és nő egyesülésének igazabb, melegebb és bensőségebb alakját, de nem tudják megtalálni. Hiányzik hozzá az életviszonyok egyszerűsége, a lelkek harmóniája, a megértés, az alkalmazkodás nagyszerű altruizmusa.

Es valljuk be őszintén, még nagyon sok minden hiányzik ahhoz, hogy a házasság visszanyerje eredeti idillikus és megható naiv jelentőségét. Hiányzik hozzá a látnak, a házi tüzhely, a butor, a családi otthon kizárólagos és exkluzív csendje, a békés és szorgalmas munka lehetősége. Hiányzik hozzá a gazdasági bázis. Az az alap, amelyre végeredményében

építve volt, amely biztonságot, erőt, nyugalmat és megelégedést nyújtott. A család, amely nem terhet, gondot, bosszúságot, hanem nyájas megértést és békés szeretetet jelent, a tüzhely, amely menedékhely volt az élet izgalmas viharai előtt, — bizony ma már ritka tünemény lett.

Talán ezt érzi a törvényhozó is, amikor ünnepélyesebbé, vallásosabbá akarja emelni a házasságkötést. De lehet, hogy ez az in-

tézkedés is csak a konzervativizmus újabb megnyilvánulása. Nem tudom. Annyi tény, hogy a kötelező papi áldás nagyon is aktuálissá tette a házasságot, mint problémát. Nagyon jó lenne, ha már napirendre kerül, egészen komolyan foglalkoznának ezzel a kérdéssel. A jövő generáció egész boldogsága függ attól, hogy a házasságok, — ha nem az égben kötöttek is, — minél jobban sikerüljenek. Elismerem, hogy ez

elsősorban társadalmi és nem állami feladat. De ha már az állam a házasságkötést szabályozza, segítsen ezt a szegény, kimerült és sokat szenvedett generációt a boldogabb házasság lehetőségéhez. Hálásak lesznek érte a menyasszonyok, a vőlegények, a jegyesek és a szerelmesek, különösen akkor, ha a házasságkötés új formájában nem újabb akadályokkal, hanem könnyítésekkel fognak találkozni.

A színházi probléma a városi nagytanács előtt

A POLGÁRMESTER A SZUBVENCIÓ EGYHANGU MEGSZAVAZASÁT KÉRI — PERÉDY GYÖRGY SZERINT VARNI KELL, AMIG A SZINIGAZGATÓ BEBIZONYITJA, HOGY MEGÉRDEMLI A TÁMOGATÁST

Nagyvárad város tanácsa tegnap délután 4 órakor hosszúságú szünetelés után gyűlésre jött össze. A gyűlést Egry Gergely polgármester nyitotta meg hatalmas programbejegyzéssel, amelyben mindenekelőtt az elhunyt Ferdinánd király emlékének áldozott és üdvözölte Románia új uralkodóját, I. Mihály királyt. Majd kifejtette, hogy a múltak mulasztásai után a város gazdálkodását kívánja mindenekelőtt rendbehozni és azután 8 évre szóló munkaprogramot adott. Jó és gyors közigazgatás megvalósítását ígérte.

Lobontiu Emil dr. prefektus a kormány nevében üdvözölte az új polgármestert és azt hangsúlyozta, hogy a városi tanácsnak kerülni kell minden politikát, mert csak így tud eredményesen megfelelni hivatásának. Major G. kath. esperes szintén üdvözölte az új polgármestert.

A munkásság nevében dr. Szántó Dezső tartott beszédet. Reményét fejezte ki,

hogy az új vezetőség mellett a városi adminisztráció eredményesebben fog működni és felajánlotta a munkásság támogatását a polgármesternek.

Egry Gergely dr. polgármester mindenekelőtt köszönetet mond a prefektusnak a szép üdvözlő szavakért, majd sorra megköszöni a tanács tagjai részéről elhangzott üdvözlő szavakat. Igéri, hogy úgy, mint eddig, a jövőben is,

minden politikától mentesen, a köz érdekében fog dolgozni.

Külön válaszol Szántó Dezső dr.-nak, akinek kválitárait, — ugymond — igen jól ismeri, de van egy nagy hibája: hogy

szereti magát egy párt képviselőjének feltüntetni és ezzel elfeledkezik a közzől.

Végül azt kéri Egry polgármester a tanács tagjaitól, hogy továbbra is támogassák. Ezután kerül sor a napirend letárgyalására.

A módosított költségvetés

Elsőnek Simonca György dr. pénzügyi tanácsos terjeszti be jelenlését a minisztérium által módosított költségvetésről, amelynek egyes tételeit ismerteti:

A bevételi tételeknél a kataszteri hivatal fenntartására felvett 1.700.000 lej helyett 500.000 lej irányzott elő a minisztérium. A városi ingatlanok bére és más városi jövedelmekből származó 9.000.020 lej helyett 7.500.000 lejt.

Magánosoktól a világi-tásért beszédett 29.800.000 lej helyett 28.500.000 lejt.

— A kiadásoknál: a szén és fa a (villamosmű részére) 30.690.318 lej helyett kerek 29 millió lej hagyott jóvá a minisztérium.

Gembác tanácsos kéri a polgármestert, hogy a költségvetés egyes tételét magyar nyelven is ismertessék, mert rendkívül fontosnak tartja, hogy a tanács összes tagjai megérthessék azt.

Egry Gergely polgármester hozzájárul Gembác tanácsos kéréséhez.

Simonca György ezután röviden magyar nyelven ismerteti az egyes tételeket.

Kisebb vihar támad az állandó választmánynak ama határozata körül, hogy a görög keleti és a görög katolikus katedrálisok előtti utastest aszfalt burkolattal látnák el. Elsőnek

Szántó Dezső dr. tanácsos szól hozzá a kérdéshez. Véleménye szerint most már úgy is elkéstek, itt az esős időszak.

Dragomir tanár a Gojdu-lyceum melletti utcák aszfaltozását kéri, mert az utcákról törszürödő zaj és lárma zavarja a tanítás menetét. Ezenkívül az ipariskola csatornázását is szorgalmazza.

Egry Gergely dr. polgármester: Jelen esetben csupán a két román templom melletti utastest aszfalt burkolatáról van szó, mert cit oly nagy a lárma,

hogy istentiszteleteken sem a pap szavát, sem a hívők énekét nem lehet hallani.

A tanács Markovits Ignác dr. tanácsos hozzászólása után elfogadta az állandó választmány határozatát a két katedrális előtti térség aszfalttal való burkolásáról.

Vihar a román színház részére megszavazott kétszázötvenezer lejes szubvenció körül

Amikor dr. Simonca György jelentésének utolsó pontjához, az állandó választmány által a kolozsvári román nemzeti színház részére megszavazott 250.000 lejes szubvencióhoz érkezett, többben jelentkeztek szólásra. Elsőnek

Schwarz Lajos tanácsos szólal fel. Végtelenül csodálkozik, hogy a pénzügyi tanácsos jelentésének utolsó pontján szerepel egy ilyen csekély negyedmilliósi ugynvezett ajándék. Az egésznek az a színe-zete — ugymond, —

mintha ezt a tételt be akarnák csempészni.

Egry dr. polgármester: Fölkérem a tanácsos urat, válogassa meg a kifejezéseit,

ne gyanusítson senkit sem,

mert különben kénytelen lennék tőle a felszólalás jogát megvonni.

Schwarz Lajos bocsánatot kér, hogy talán erősebb kifejezést használt, de méltán fakadhatott ki — ugymond — amikor azt látta, hogy kórházakra,

iskolákra, kulturális intézményekre nem tudnak áldozni semmit sem, amikor a tisztviselőknek nem adhatnak jobb dótációt és akkor 250.000 lejjel támogassanak egy színházat.

Ma, amikor mindenki küzködik, ma, amikor nincs pénz semmire sem, nem szabad így könnyelműsködni.

Utána Kotzó Jenő dr. szólal fel: — A polgármester ur volt szives — kezdi Kotzó dr. felszólalását — programjába bejelenteni, hogy

a színház ügyének intézése nem tartozik ez elé az ülés elé,

hanem arra majd csak később kerül rá a sor.

— A magam részéről — folytat-

ta felszólalását dr Kotzó Jenő — elvi szempontból is ellenzam ennek a kérdésnek a letárgyalását, mert a kulturáért, véleményem szerint.

egyformán kell áldozatot hozni. Amíg a színház körül támadt bizonytalan helyzet el nem oszlik, addig lehetetlen ilyen kérelemmel előállni.

Ez az elvi szempont. De a mai gazdasági helyzetben elleneznem kell az összeg megszavazását. Ma, amikor a város minden polgára kenyérgondokkal küzd, amikor a takszákát már a maximumra emeltük föl, akkor egy kizárólag üzleti vállalkozás céljaira 250,000 lejt kissé túlmérsz felajánlani. Miután nem látom a kulturális célt, csak az anyagi előnyökért folyó versengést, —

a kérdést le kell venni a napirendről.

Véleményem szerint szerződésben kell biztosítani az előnyöket, akkor nincs szükség szubvencióra.

Szántó Dezső dr a haramadik felszólaló. Ezt a 250,000 lejt — ugymond — az állandó választmány a kolozsvári román nemzeti színház segélyezésére akarja felhasználni. Minden kulturára szívesen áldoz, szeretne volna azonban, ha az egész színház ügyel ide herták volna a tanács elé.

A művészetet eddig úgy ösmerte, mint egy messzevágató járórt a tudomány előtt, itt nálunk minden kultúra és művészet mellékes; fő: az üzlet.

Kifogásolja, hogy az Ember Tragédiáját nem lehet előadni. A művészet hamis leple alatt dolgozó üzleti vállalkozás a várad színház, amely

nem igen mutatott be örök értékű darabokat,

de azért tekintettel kell lenni arra, hogy

a város lakosságának nyolcvan százaléka magyar

és hol is szólaljon meg hát magyar szó, ha nem egy ilyen túlnyomóan magyar lakosságú városban?

Szántó szerint úgy kellett volna megkötni Eftimiuval a szerződést, hogy

a magyar szintársulatra hertenként négy este jusson.

Csak úgy lehet támogatni a színházat, ha nyitva marad az ablak a szabad művészet számára; ne csak olyan darabokat adjanak elő, melyekben önagsága megcsalja az urát. (Derűtség.)

Vasile Dragomir tanár sajnálatl állapítja meg, hogy ellentétek vannak a város polgárai között.

Tiltakozik az ellen, hogy kisebbségfalónak nevezzék őt és a tanács több más román tagját.

Az állandó román színházat feltétlenül szükségesnek tartja. Egyetért Kotzó Jenő dral és Szántó dral abban, hogy

a város szegény,

viszont a színház nemcsak a burzoák, hanem a szegények számára is van. Különösnek tartja, hogy egyesek milyen szükmarkuak akkor, amikor a román kulturáról van szó. Kéri a tanácsot, járuljon hozzá a 250,000 lejes szubvencióhoz.

Egry Gergely dr polgármester felvilágosításul elmondja, hogy az úgynevezett román propaganda-társulatok mostanáig nem produ-

káltak művészetet. Viszont véleménye szerint, a városi tanácsnak egyetlen tagját sem lehet megvédeni azzal, hogy a kisebbségi kulturáért mindent meg nem tett. A polgármester úgy gondolja, hogy a játérend beosztása tekin-

tetében a magyar szintársulatot semmiféle igazságtalanság nem érte. Kijelenti a polgármester, hogy a magyar kulturát semmivel sem akarja megrövidíteni. Kéri, szavazzák meg egyhangulag a 250.000 lejt.

Az államtól huszonhét milliót kap a kolozsvári román színház

Peredy György megérti, hogy a tanács román tagjai feltétlenül ragaszkodnak a román kultúra Nagyváradon való terjesztéséhez. Visszautasítja Dragomir tanácsosnak azt az állítását, hogy a magyar tanácsstagok bakafántoskodnak akkor, amikor román kulturáról van szó. A polgármester egy nyilatkozatban kijelentette, hogy a magyar szintársulat ugyanannyi szubvenciót kap, mint a román. Ez erősen megfontolandó ma, amikor

a magyar és román társadalom egyaránt sulyosan meg van terhelve.

Bizonyos, hogy a színházat pártolni kell, azonban tudomása szerint ezt a támogatást meg is kapja a kolozsvári román színház, amennyiben

az állam évi huszonhét millió lejt juttat neki.

Tehát nagyon meggondolandó, mennyiben van szüksége a kolozsvári román színháznak Nagyvárad város szubvenciójára.

A magyar polgárság milliókat

ad román iskolák építésére,

tehát senki sem mondhatja, hogy nem tanúsít elég megértést a román kultúra iránt.

Tiltakozik ama feltevés ellen, hogy a tanács magyar tagjai politikát visznek be a színházi kérdésbe. Javasolja: vegyék le a napirendről az egész kérdést és vigyék a legközelebbi tanácsülés elé, mert előbb látni kell, ki lesz a szinigargató s megérdemli-e a szubvenciót?

Markovits Ignác dr azért ellenzi a szubvenció megszavazását, mert a póthitel kimerült és a városnak

a legszükségesebb közegészségügyi óvintézkedésekre sincs pénze.

Mavrodin tanár helyesli Peredy Györgynek azt a javaslatát, hogy a kérdést halasztsák a legközelebbi tanácsülésre.

Ezután Egry Gergely dr polgármester berekeszti a vitát és annak folytatását ma délután fél 5-re tűzi ki.

Mi uiság?

* Franciaország rendezői adósságait. Párisból jelentik: A francia parlament pénzügyi bizottságában hír szerint Poincaré közölte, hogy New-Yorkban és Londonban tárgyalások folynak a Franciaország részéről fennálló adósságok rendezésére vonatkozóan.

Szombaton délután 3 órakor az Apollóban gyermekelőadás Bányászékkal.

* Október 15-én kezdődik a tanítás. A nagyváradai iskolai revizorátus hivatalosan közli velünk, hogy az összes elemi iskolákban a 123167—1927. számú közoktatásügyi miniszteri rendelet értelmében a tanítás kezdetét okt. hó 15-re halasztották.

Klein Vilmos

Bul. Reg. Ferdinand 3.
harisnyál a legjobbak

Az Orsolya zárda közli az elemiiskolájába beírt növendékek szüleivel, hogy a tanítás az elemiben a legújabb miniszteri rendelet értelmében október 15-én kezdődik.

* Orvosi hír. Dr Winkler Lajos belgyógyász rendelőjét Cosbuc-utca 2 (volt Szalárdi-utca „Kispipa” épület) helyezte át. Rendel 12—1 és 3—5. Telephon: 604.

Bányász Pista társulata is fellép a szombati gyermekelőadásban az Apollóban.

Prisaila Dean

érdekes kalandorfilmje szombaton premieren az Apollóban

* Apponyi Albert gróf a pesti egyetem jogi díszdoktora. Budapestről jelentik: Apponyi Albert grófot, a budapesti Pázmány Péter-tudományegyetem a jogtudományok díszdoktorává választotta azokért az érdemekért, amelyeket Genfben szerzett. Az államtudomány díszdoktorátusát már régebben megkapta Apponyi Albert gróf.

Harisnyák legolcsóbban

Klein Vilmosnál

Butorvásárlók figyelmébe!

Hálósobák, ebédlők, urisobák, garnitúrák, konyhaberendezések, komplett lakberendezések

nagy választékban

szolid, izléses, modern, megbízható, egyszerű és művészi kivitelben

olcsó engros árban kaphatók gyári lerakatunkban.

WALLERSTEIN FERENC UTÓDA

Nicolae Iorga (Zöldfia)-utca 19. szám alatt

APOLLÓ

Szombaton 3, 5, 7 és 9 órakor

Leánybosszu

Izgalmas és érdekes kalandordráma

Főszerepben Priscilla Dean

* A NAGYVÁRADI AGRAR TAKARÉKPÉNZTÁR R. T. szombaton is értesíti t. ügyfeleit, hogy deviza-osztálya működését megkezdte és az összes külföldi piacokra szóló deviza átutalások legpontosabban teljesíti és az adásra felkinálandó devizákat a valutákat a legelőnyösebb napártyamon átveszi.

Az APOLLÓ matinéja szombati délután 3 órakor kezdődik.

* A szezon legérdekesebb mérkőzése lesz a vasárnapi Universitáta—NSE-mecss. Mindkét klub tábora, de a nagyközönség izgalmas érdeklődéssel várja a vasárnapi találkozót. Sportkörökben ma az Universitáta tartják a NSE mellett a legjobb vízipól együttesnek és így a két csapat küzdelme a győzelemért izgalmas de nívós sportot fog hozni. A mérkőzés mellett erős küzdelmek várhatóak a női versenyszámokban, különösen az Erdős Márta—Hoványi Szilvia revanch találkozás tart számunkra hatalmas érdeklődésre. A stafétcapatok rivalizálása is rendkívül szép látványt fog nyújtani. A verseny a Felix-fürdő uszodájában fél 4 órai kezdettel tartják, utána tánc lesz a kurszalomban.

x Férj ingek méret után 140-450-től Lengyelnél, Ferdinánd király-ut. 5.

x Grosz István hegedűtanár folyama Millerand (Arany János)-utca 6.

* Megnyitott Kalinovcsa kémfestő és vegyítisztító fióküzlete Decebal (Vitéz)-utca 3. az iskolával szemben.

x „Uj divat” legújabb ös száma megérkezett a Hegedűs hírlapirodába. Ára 25 lei.

Kötött kabátok, puloverek legnagyobb választékban

Klein Vilmosnál

A LEÁNYBOSSZU izgalmas és érdekes kalandorfilmje

Uri fehérneműt, pijamát a legszébb kivitelben méret után készíttet. Tölti uri divatüzlete

HEYMAN SZINKÖR
ma utoljára
**ISTENEK,
EMBEREK, ÁLLATOK
és HÁZTŰZNÉZŐ**
Salamon Béla tréfája
Gál Piri, Galambos, Stoll, Kornai
és Madasné felléptével

**Móricz Ernő dr
főorvos balesete**

Dr Móricz Ernőt, a Bihar-megyei kórház főorvosát a minap kellemetlen baleset érte. Mikor szokott fáradhatatlan munkásságával járni teremtől-teremre, a kórház épületében,

egyik betegének a kutyája megharapta.

Bár a kutyán eddig még gyanus tünetek, amik veszélyre engednek következtetni, nem mutatkoztak, kellő óvatosságból dr Móricz Ernő még tegnap Budapestre utazott, hogy védőoltásokkal magát eláthassa.

Értesülésünk szerint a harapás nem súlyos, s remélhetjük, hogy dr Móricz Ernő pár hét múlva teljesen egészségesen fog Nagyváradra visszatérni.

**Kolnap érkezik meg
Miss Arizona társulata**

Nagyvárad közönsége páratlan érdeklődéssel várja Miss Arizona világhírű revü társulatának fellépését. A társulat holnap reggel érkezik meg Nagyváradra Aradról, ahol több estén át szenzációs sikerrel vendégszerepl.

Miss Arizona társulata a maga nemében szinte egyedülálló. Műsora annyira változatos, olyan de-cens, hogy a legkényesebb ízlést is kielégíti. Hamisítatlan párisi stílusa, amely káprázatos látványosságot, jó kedvet, ölelet és izlést jelent.

Szombat este kezdi meg vendégeit az ujonnan átalakított Katolikus Kör nagytermében Miss Arizona társulata. Hétfőn és kedden este egészen új műsorrallép föl a vendégtársulat.

Jegyek már csak mérsékelt számban kaphatók a Hegedűs hírlapirodában.

**Az Apolló mozgószínház
műsora:**

Péntek: 5, 7 és 9 órakor: Herceg és kokott.
Szombaton délután 3 órakor: Leánybosszu. (Premier) és Bányászék.

APOLLÓ-ATLANTIC
Vasárnap délelőtt matiné
Vörös éjszaka
Főszerepben Rodolpho Valentino
A főpróba
Irta Szemes Béla
Szereplők:
A primadonna Gál Piri
A cipész Soós Mihály
A mama kedvence
Bányász Pista magánjelene
Soós Miska, Bányász Pista szoloznak, Gál Piri sanzont énekel

**A Váradon pótérettségiző diákok fele
már az írásbeli vizsgán elbukott**

A legjobb eredményt a váradai középiskolák diákjai érték el

Tegnap a Váradon pótérettségiző diákok körében az izgalom már tetőfokra hágott, amikor a késő estéli órákban az írásbeli vizsga eredményének kihirdetésére került a sor. A bizottság határozata oly le-sújtó volt, melyre a diákok nagyrésze az eddigi erős buk-tatások ellenére sem volt el-készülve. Ugyanis

a jelentkező 210 diák kö-zül 105. — tehát éppen 50 százalék — megbukott.

Ez a számoru eredmény több, mint száz diákot foszt meg at-tól, hogy az egyetemre me-hessen. Egyes fakultásokon még az sincs megengedve, hogy a nyolc gimnáziumot végzett ifjak rendkívüli hallga-tóként látogathassák az elő-adásokat. Sőt a gyógyszer-részi pályára készülők gya-kornokként sem működhetnek

valamely gyógyszer-tárban, míg az érettségit le nem te-szik.

A most visszavetett diákok tehát még attól az eshetőség-től is meg vannak fosztva, hogy a választott pályán ma-gukat képezhessék, míg az érettségit letéve, tanul-mányaikat rendszeresen folyat-hatják.

A buktatási arány, amely különben a vidéki gimnáziumokból érkezett diákok kö-zött sokkal nagyobb, annak tulajdonítható, hogy

kisebb intézetekben kevés a kellő képzettségű tan-erő.

A rövid kurzust végzett ta-nárok előadása után egyetemi tanárok előtt vizsgáznai, még a legkiválóbb tehetségű és szorgalmu diákoknak is csak-nem képtelenség.

A Szalontáról, Nagybányá-ról, Szilágysomlyóról és Belé-nyesből érkezett diákok közül buktak a legtöbben.

A legszebb eredményt a Gojdu-lyceum és a nagy-váradai zsidó-lyceum ta-nulói érték el.

A tizennégy belényesi diák közül tíz bukkott meg,

a zilahiaknak csaknem öt-ven, a nagybányaiaknak hetven százaléka nem fe-lt meg.

Itt pedig a zsidó-lyceum ti-zennégy növendéke közül kettő, a Gojdu-lyceum magyar szekciójából öt növendék kö-zül összesen egy bukkott.

Érdekes, hogy a bukás ará-nya a román diákok és a ma-gyar diákok között alig mutat valami eltérést.

**Két kis diákleány hetek óta járkál Nagyváradon
— és még senki sem érdeklődött utánuk**

A szülésznő titokzatos vendégei

A nagyváradai államrendőrség büntügyi osztálya roppant érdekes és igen titokzatosnak látszó bün-ügyben vezette be a nyomozást. A különös ügyre egy derék váradai szülésznő: Ujfalussy Lászlóné hívta föl a rendőrhatalóság figye-lmét. Ujfalussyné ma délelőtt ki-hallgatásra jelentkezett Horváth József rendőrgazdánál, akiknek a következőket adta elő:

— Körülbelül két héttel ezelőtt az utcán megérintett egy asszony, akit látásból ugyan ismerek, de a nevét nem tudom. Az „ismeretlen ismerős” megkért,

nem venném-e magamhoz azt a két diákleányt, akik vele vannak és épen most érke-ztek az állomásról?

Előbb úgy gondoltam, hogy miután románul nem igen tudok, nem fogom tudni megérteni magamat a románul beszélő kis lányokkal. De aztán még is megsajnáltam őket és mert arra is gondoltam, hogy esetleg rossz környezetbe kerülhetnek, megállapodtam velük, hogy hávi megérnégszáz lejért oda veszem magamhoz őket. Kis podgyászukat is elhozták, de már rögtön roppant gyanus volt nekem, hogy az egyik kis lánynak nem volt sem kabátja, sem más ruhája, csak ami rajta volt. Azzal nyugtattak meg, hogy

majd idejön az apjuk és az el-intéz mindent.

Teltek-multak a napok — fo-lytat-ta Ujfalussyné — és én hiába sür-gettem a gyerekeket, hogy mi lesz a szüleikkel. — de meg be is kel-lett volna jelenteni őket.

Mindig valami kifogással jöt-tek elő.

Pár nappal előbb pénzt adtam nekik, hogy táviratozzanak haza. El is küldték a táviratot, de válasz mindmáig nem jött. Tovább nem merem vállalni a felelősséget.

mondotta a derék asszony, — mert félek, hogy a két kis lány szüleinek belecselezése nélkül tá-vozott el hazulról.

A két leány (az egyik 15, a má-sik 17 éves), jellegzetes diák kosztűmben van. Előbb az idősebbik-hoz intéznek kérdéseket. A regát-heli Romanmegyéből való. Apja jegyző, de amikor faggatják, azt mondja, hogy bankigazgató az ap-ja, végül azt állítja, hogy földbir-tokos.

Ő nem szökött meg hazulról, hanem Belényesre akart utazni, ahol már a múlt évben is tanult.

A fiatalabb gyerek állítólag szebenmegyei. Ő is azt állítja, hogy Belényesben volt növendék, oda igyekezett, de nem volt ele-gendő pénze.

A rendőrség úgy sejtí, hogy a két kis diákleány megszökőit ha-zulról, de szerencsére olyan jó helyre kerültek, ahol semmi bán-tódásuk sem esett. Nyomban táviratot menesztettek a lányok által bementett címekre, ahol állítólag szüleik laknak.

A válasz megérkezéig a két diákleány — most már szigorubb felügyelet mellett — Ujfalussy Lászlóné oltalma alatt marad.

Zürichi nyitítás

BUKAREST 323.—

BERLIN	— — — — —	12350 —
NEW-YORK	— — — — —	518 62
LONDON	— — — — —	2524 —
PARIS	— — — — —	2035 25
MILANO	— — — — —	2831 —
BUDAPEST	— — — — —	9075 —
PRAGA	— — — — —	1536 50
BECS	— — — — —	7315 —

Váradai árfolyamok

1927. szeptember 30.

	Pénz	Áru
Pengő	— — — —	28'20
Dollár	— — — —	160 —
Cseh korona	— — — —	4'76
Svájci frank	— — — —	31'10
Osztrák shilling	— — — —	22'72
Francia frank	— — — —	6'30
Angol font	— — — —	785 —
Olasz lira	— — — —	8'75

Heti árjegyzék

Valódi karlsbadi teáskészlet 6 személyes	— — —	450 lei
Karlsbadi színes uzonnáskészlet 6 személyes	— — —	140 lei
Karlsbadi színes teáskészlet 6 személyes	— — —	140 lei
Karlsbadi színes étkező készlet 6 személyes	— — —	1600 lei
Valódi ROSENTHAL teáskészlet 6 személyes	— — —	1000 lei
Valódi ROSENTHAL ebédlőkészlet	— — —	4000 lei
Valódi ROSENTHAL kávéskészlet 6 személyes	— — —	1000 lei
Főzőedény „ROSENTHAL” 6 személyes	— — —	200 lei
Előételes tálak „ROSENTHAL” 6 személyes	— — —	200 lei

Kristály üvegekészletek 6-12 és 24 személyre. — Evőeszközök valódi „Berndorfi” — Gyógyszereseknek mindenféle üvegek és tégelyek gyári árakban — **Demjonok kosárbafonott üvegek**

Tábla-ablaküvegek asztalosoknak és építészeknek olcsó árakban. Eladás nagyban és kicsinyben

Frații Komlós Testvérek

Gyári raktár nagykereskedés
ORADEA—NAGYVÁRAD N. Iorga (Zöldfa)-utca 13. Telefon: 372

5
50
500
5000
50000

így nő a pénze,
így lesz a semmiből
egész kis vagyona
az Amitié utján

Követeljen minden vásárlásnál
rendelésnél AMITIÉ-bélyeget

Minden szakmában, minden
utcában van már AMITIÉ-
bolt!

Utleveleket vizumokkal

pontosan, gyorsan elintézi a
Hegedüs Hirlapiroda

Telefon: 458

Vizumárak

a legújabb rendelkezés foly-
tán a következők:

Magyar vizum	660 lei
Cseh	600 lei
Osztrák	620 lei
Jugoszláv	950 lei
Francia vizum	660 lei
Olasz vizum	680 lei

Csak egy éjszakára

szálljon hozzánk, hogy jó
vacsora után kényelmes
szobában pihenje ki utjá-
nak fáradalmait.

Jobb, mint otthon

az Ön kényelme, ellátása,
szórakozása mérsékelt áru
éttermünkben és kávéhá-
zunkban.

Fogalommá vált

az utazóközönség körében

PARK

NAGYSZÁLLODA

olcsó szobáival, centrális
fekvésével és kiszolgálásával

BUDAPEST

VIII., Baross-tér 10.

szemben a Keleti pályá-
udvar érkezési oldalával.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

SIMON? Ön már tudja, a jó ré-
gi hangszerüzlet, hol hangszereket
venni, javíttatni lehet. Ferdinand
király (Rákóczi) ut 22. 3939-3

LACIKAM! Leveled tegnap
reggel érkezett. Örömmel vettük.
Csokolunk sokszor. 926

SZEMFENYEM! Jobb jövő re-
ménye nyújtson vigasztalást. Me-
legséget fog árasztani Reád Nap-
sugarad. 269

MÉG mindig. Kedves kérdése-
re igen az vagyok, maradok, úgy
érezem mindenkorra, aki magának
voltam s ha „még mindig” ezt át
is érzi, boldogít ezuton csak né-
hány sorban is, bár mindenütt s
mindenhol gondolatban velem van.
Hón szerető I... 270

JÖJJÖN az üzletembe és te-
gyen egy próbát bevásárlásra,
ahol meggyőződhetik előnyös fel-
tételaimről és kiszolgálásomról.
Női kabátok a legújabb divat sze-
rint, férfi és női szövetek, vász-
nak, sifonok, batiztok, damasz-
tok, cöpperek és minden divat
doigok, heti vagy havi lefizetésre.
Rottenberg Márton cégnél, Jorga
Miklós (Zöldfa) utca 15. 179

LAKÁS

4 szobából álló azonnal elfoglal-
ható irodahelyiség Cosbuc (Sza-
lárdi) utca 4. szám alatt kiadó. —
Érdeklődni lehet Dorian-film r. t.
nál. 278

KÉT-három-négyszobás, fürdő-
szobás lakás csekély lelépéssel.
Egyszobás konyhas fürdőhasználat-
tal lelépés nélkül. Háromszobás
lakások lelépés nélkül november-
re. Keresek 2-3-4 szobás lakáso-
kat urifeleimnek. Magán- és bér-
házak, kedvező fizetéssel. Balázs-
né utca, Jorga Miklós (Zöldfa)
utca 21. fel 10—fel 1-ig. 3712

TÖBB csinos egy ágyas butoro-
zott szoba, központban azonnaira,
fűtés és világítással együtt, havi
1500 leiert kiadó. Bővebbet a
„Metropol” szálloda portásánál.
3950

ALKALMAZÁS

SZINHÁZI ruhatárt, buffet és
reklámfüggönyt a színház bére-
adja. Bérelni szándékozók jelent-
kezzenek a színházi irodában dél-
után 4—6-ig, Dinu ügyvezető igaz-
gatónál.

FIX és jutalékra felvesz ügyrö-
köket részletfizetésre való adás-
ra, Rottenberg Márton cég, Jorga
Miklós (Zöldfa) utca 15. 180

NEMET kisasszony gyermek
mellé ajánkozik, vidékre is. Cio-
rogariu püspök (Uri) utca 33. 277

JEGYSZEDOKET keres a szin-
ház. Románul és magyarul beszé-
lő férfiak és nők jelentkezzenek
szombaton délelőtt 10—1 között
a színházi irodában, Dinu ügyve-
zető igazgatónál.

ÜGYES masamódlány kézilány-
nak ajánkozik, szerény díjazásért
Cim a Hegedüs hirlapirodában.
207

GŐZFÜTÉSHEZ és kertészet-
hez értő házaspár, házmesteri ál-
lást keres. Cimet a kiadóba kér.
265

KERESÉK intelligens német ne-
velőnőt 7 éves leány mellé, —
ugyanott perfect főzőnő felvéte-
tik. Dr Feldmann, Mária királyné
(Bémer) tér 3. 275

DÉLELŐTT 11 órától lakás,
esetleg iroda takarítást vállalok.
Emanuel Gojdu (Deák Ferenc) u.
7. szám. 274

MEGBIZHATÓ leányt keres 2
gyermek mellé Leitner, Saguna
(Kapucinus) utca 11. 279

GYORS- és gépirónó minden
irodai teendőkbén jártas, állást
keres. Cim Hegedüs hirlapirodá-
ban. 280

APOLÓNÓ több évi gyakriat-
tal kórházba vagy privát házhoz
ajánkozik. Ciorogariu püspök
(Uri) utca 33. 276

ELSEJÉRE mindeneg szaba-
lányt keres Ullmann Istvánné, Vi-
téz Mihály (Nagy piac) tér 11-a.
281

KÖZÉPKORU nő házvezetőnői
állást keres október 1-re. Fogoly-
utca 8. 282

FIATAL urilány diszkrét uriem-
ber barátságát keresi, ki őt anya-
gilag támogatná. Leveleket „Pró-
ba-Szerencse” jellegre. 273

DEUTSCHES Fraulein sucht
Tagestelle zu Kindern. Adressen
abzugeben in Hegedüs hirlap-
iroda. 272

PENZKÖLCSÖN

PENZKÖLCSÖNT nyújt kézi le-
dezetre egyezer leitől kezdődőleg
Háztulajdonosok Bankja, Delav-
rancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2.
3709

ADÁS-VÉTEL

ÚJ rézagy eladó. Prazán, Ferdi-
nánd király (Rákóczi) ut 7. 283

HALÓSZOBA: teljesen kemány-
fából, modern kivitelű, alig haszé-
nált eladó. A Treb. Laurian (Pe-
reces) utca 14. szemben a kapu-
val. 284

* A legújabb magyar szépiro-
dalmi könyvek a Hegedüs hirlap-
irodában kaphatók.

Tüzifa, élesdi oltott mész, lordai cement

prima, száraz cser- és búkkhasáb, különféle betoncsövek, rabitz-lap,
kátránypapír, téglá, cserép legolcsóbban kaphatók

JURICKAY BÉLA

tüzifa és építkezési anyagraktárában 3894

Piața Mihai Viteazul (Nagy piac-tér) mellett, a leéggett Adria-malom telepén

Nyugdíjasok figyelmébe! Ügynököket felveszek.

Bámulatra méltók az általunk ké-
szített ezüst áruink.

Egyedüli elárúsító helyünk

Herbsi ékszer és óra áruháza

Piața Regina Maria (Bémer-tér) 1
Oradea—Nagyvárad
hol az általunk megszabott olcsó
árak mellett lesz árusítva
Kérjük a kirakatokat megfigyelni
Postpischel és társai

Poloska petével együtt pusz-
tul, ha „EXPRESS”-írtót használ
Kapható Stern S. Endre cégnél
Oradea Nic. Iorga (Zöldfa)-utca
10. szám. Viszonteladónak áren-
gedmény. 3540

Fest. Tisztít
3 nap alatt

Malinovecsán

a Sas alatt

Mos. 3816 Vasca

60
lei havon

A VILÁGIRÓ-
DALOM ÖSSZE-
KÖNYV-ÚJDON-
SÁGAI OLVA-
HATJA A HEGE-
DÜS HIRLA-
IRODA KÖ-
CSÖNKÖNYV-
TÁRÁB-
BÓL

Diózsákok

kaphatók
nagy mennyiségben

Dancse Jakab

terménykereskedőnél

ORADEA, Calea Victoriei 92.

Telefon 813.

Veszek diót vagontételben

* A Novák-féle orvosi kö-
nyv kiadó összes kiadványai kaphatók
a Hegedüs hirlapirodában.

Gyermekköcsik

ernyők, gummiások,
szakszerű javítások

Szöke Miklós gyermekköcsik
üzemében

Piața Unirii 16., Saguna (Kapucinus-u.) sarok

Zenetanárok és tanulók figyelmébe!

Hegedüs, zongora és mán-
denféle hangszerekre való
iskolák, tanulmányok és
előadási darabok legelő-
nyösebben beszerezhetőek
a Hegedüs Hirlapiroda
nemű-osztályában Oradea
Bul. Regele Ferdinand

Vidéki megrendelések
postafordultával küldjük

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.